

Kurjer Łódzki

Numer pojedynczy gr. 20.

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.

Redakcja otwarta od godz. 9 do 7 po poł. bez przerwy. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 po południu.
Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

W przyłbicy na polach Tannenbergu.

Niemcy budzą ducha wielkiej wojny.

Olbrzymia manifestacja niemczyzny na wschodnich granicach Rzeszy.

Polska Agencja Telegraficzna.

Hohenstein, 18 września.

Dzisiaj rano w obecności prezydenta Hindenburga, kanclerza Rzeszy i ministrów Gesslera i von Keudela, generalów b. armji cesarskiej Ludendorfa, Mackensena i innych oraz przy udziale wielotysięcznych tłumów, odbyło się w Tannenbergu około Hohensteinu poświęcenie pomnika narodowego, wzniesionego na pamiątkę słynnej bitwy w 1914 r. Przewodniczący komitetu wzniesienia pomnika gen. mjr. Kahns w wygłoszonym przemówieniu powitał prezydenta i podkreślił historyczne znaczenie Tannenbergu, dając przytem wyraz radości, że miejscowość ta która była świadkiem bohaterkich czynów, zrodzonych z miłości dla ojczyzny, została uwieczniona pomnikiem. Pomnik ten wzniesiony został zarazem dla uczczenia oswojodzenia Prus Wschodnich.

Przemówienie swe zakończył prezes komitetu wyrażeniem życzenia, aby idea, która ucieleśnia pomnik, stała się przy boskiej pomocy wskaźnikiem postępowania dla narodu niemieckiego i aby duch Tannenbergu z 1914 roku rozbudził się znów.

Na przemówienie powyższe odpowiedział prezydent Hindenburg, dziękując za serdeczne słowa doń skierowane, podkreślając, że pomnik Tannenbergu winien być żywą pamiątką po poległych.

Wspomnienie tych poległych oraz honor pozostałych przy życiu uczestników wojny każe mi — mówił prezydent — w tej godzinie i w tem miejscu oświadczyć uroczyście: oskarżenie, jakoby Niemcy były winne wywołania tej najstraszniejszej ze wszystkich wojen, odrzucamy, a wraz z nami odrzuca je cała jednorodna opinja wszystkich klas narodu niemieckiego. Wojna była dla nas ostatecznym środkiem obronnym, który był narzucony narodowi, otoczonemu nieprzyjaciółmi.

Niemcy — zakończył Hindenburg — gotowe są zdać z tego sprawę wobec bezstronnych sędziów.

Berlin, 18 września.

Polska Agencja Telegraficzna.

Z trzech dzienników berlińskich, ukazujących się w niedzielę wieczorem, jeden tylko „Welt am Montag“ podaje komentarz do treści przemówienia Hindenburga, oświadczając, że przemówienie prezydenta nie zdoła zapewne wywołać zagranicą skutków, jakich się spodziewa. Dziennik wyraża ubolewanie, że prezydent Hindenburg w przemówieniu swem popełnił błąd, przemawiając o winie Niemiec, czy też innego narodu. W całej bowiem sprawie winy za wywołanie wojny chodzi nie o winę narodu, lecz o winę ówczesnych władców, a w tym wypadku winy, czy też części winy, spadająca na Wilhelma, stwierdzona została przez dokumenty niemieckie.

POD ZNAKIEM BARW CESARSKICH.

Berlin, 18 września.

Sądząc z doniesień prasy, Niemcy z

niezwykłą okazałością przygotowali uroczystość odsłonięcia w Hohensteinie pomnika zwycięstwa pod Tannenbergiem w r. 1914.

Uroczystość ta, na którą przybył Hindenburg, owacyjnie witany „zbawca Prus Wschodnich“, była manifestacją niemczyzny na wschodnich granicach Rzeszy, manifestacją monarchistyczną pod znakiem barw cesarskich czarno-biało-czerwonych sztandarów.

Nacjonalistyczna „Kreuzzeitung“ oświadcza:

„Uroczystość ta była dowodem, że duch nasz z r. 1914 żyje do dzisiaj (a więc duch wojny), gdyż tylko ten duch może kraj nasz uratować“.

Słychać więc w Niemczech wszędzie i na każdym kroku tylko hasło „ducha wojny“, jak gdyby od roku 1914 nic się nie zmieniło w tej „monarchistycznej republice“.

W żałobnym kondukcie do bratniej mogiły.

Powrót prochów bohaterkich żołnierzy Francji.

Polska Agencja Telegraficzna.

Verdun, 18 września.

Marszałek Petain w obecności ministra rent Marina, b. ministra Maginait oraz licznych delegatów b. kombatanów francuskich i zagranicznych, dokonał otwarcia w Douaumont nowej kostnicy.

Mszę odprawił biskup Verdunu w asyście licznych arcybiskupów i biskupów. Kondukt żałobny, w którym prowadzono 52 trumny z prochami nieznanymi żołnie-

rzy z każdego z odcinków pół bitwy, wyruszył z prowizorycznej kostnicy do miejsca wiecznego spoczynku w nowej kostnicy.

Podczas uroczystości wygłoszono szereg przemówień, m. in. zabrał głos marszałek Petain, który zaznaczył, że duch Verdunu, który stworzył tyle wielkich czynów, powinien być dla Francji podstawą życia społecznego i obowiązku wojakowego.

Wezeł przyjaźni francusko-amerykańskiej.

Wycieczka delegatów Legionu Amerykańskiego w Paryżu.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 18 września.

Dzisiaj wieczorem odbył się bankiet, wydany przez rząd na cześć przybyłych do Francji delegatów Legionu Amerykańskiego.

W czasie bankietu zabrał głos komendant Savage, dając wyraz radości uczestników Legionu z powodu zebrania się ponownego w Paryżu po wojnie.

Idea przewodnią Legionu Amerykańskiego — mówił Savage, jest dążenie do utrwalenia pokoju oraz czuwanie nad przestrzeganiem zasad sprawiedliwości, wolności i demokracji.

Przemówienie swe zakończył mówca podkreśleniem nierozdzielności więzów przyjaźni, łączących Francję i Amerykę.

Zapowiedź odwrotu z Paryża do Moskwy

Rakowski zamierza opuścić Francję.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 18 września.

Briand powiadomił telegraficznie ambasadora francuskiego w Moskwie o postanowieniach wczorajszej rady ministrów.

W związku z temi postanowieniami ambasador Herbert odbędzie w najbliższym czasie konferencję z Cziczerinem.

Redaktor dyplomatyczny Havasa zaznacza, że niewątpliwie w rozmowie tej będzie poruszona sprawa Rakowskiego. Będzie rzeczą Cziczerina uznać, czy Ra-

kowski jest odpowiednią osobistością do prowadzenia w Paryżu rokowań, mających na celu zacieśnienie stosunków francusko-sowieckich po spowodowaniu kampanji prasowej, domagającej się ich zerwania.

W tutejszych kółach rosyjskich rozszła się pogłoska, że Rakowski zamierza w końcu bieżącego miesiąca odjechać do Moskwy.

ZJAZD POLSKICH TOWARZYSTW WE FRANCJI.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 18 września.

W mieście Douai na północy Francji odbył się zjazd przedstawicieli komitetów polskich towarzystw i różnych organizacji wychodźstwa. Przedmiotem obrad było utworzenie naczelnej organizacji wychodźstwa polskiego we Francji.

Przed zamknięciem obrad stowarzyszenie wysłało depeszę z wyrazami hołdu do Prezydenta Rzplitej, prymasa Hlonda i do ambasadora Chłapowskiego w Paryżu.

WYPADEK W ZAKOPANEM.

Agencja Wschodnia.

Kraków, 18 września.

Dzisiaj w nocy na dachu znanej w Zakopanem kawiarni Trzaski oberwał się sufit obejmujący 5 metr. kw. Kilka osób odniosło lekkie uszkodzenia cieleśne. Wypadek nie pociągnął za sobą ofiar, dzięki tylko temu, że opadający sufit zatrzymał się opierając krawce na barjerach.

POWÓDZ W ANGLJI.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 18 września.

W Środkowej i południowej Anglii panują od 6-ciu dni obfite deszcze. Tamiza w kilku miejscach wystąpiła z brzegów, a średni przybór wód wynosi 5 stóp.

Miejscowości nizinne tworzą masę jezior. Woda pochłonęła liczny inwentarz żywy.

ROKOWANIA FRANCUSKO-SOWIECKIE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 18 września.

„Petit Journal“ donosi, że współpracownik tego pisma uzyskał z miarodajnego źródła informacje, iż warunkiem wstępnym rozpoczęcia rokowań francusko-sowieckich w sprawie paktu o nieagresji byłoby podpisanie takiego paktu z państwami bałtyckimi a przedewszystkiem z Polską.

PO ZAMACHU W GEVGERI.

Polska Agencja Telegraficzna.

Białogród, 18 września.

Zamach przy pomocy maszyny piekarskiej dokonany w ubiegły piątek w restauracji hotelu „Novj Beograd“ w Gevgeri (jak wiadomo, skutkiem eksplozji powstał pożar, 7 osób odniosło rany) dokonany został, jak wykazało dotychczasowe śledztwo, na tle rywalizacji politycznej przez osobistych nieprzyjaciół nowowybranego posła demokratycznego Ignacego Stevanowicza, który w czasie wybuchu znajdował się ze swymi przyjaciółmi przy bufecie restauracyjnym.

Wilcza pożydlwość gen. von Lieberta.

Zachłanność niemieckiego Związku Kolonialnego.

Berlin, 18 września.

Na zjeździe niemieckiego Zw. kolonialnego w Bremie wszyscy mówcy wypowiedzieli się za koniecznością odzyskania przez Niemcy dawnych kolonii, jednak tylko drogą bezpośrednich rokowań z Anglią i Francją.

Jeden z mówców, gen. von Liebert, podkreślił konieczność wzmocnienia akcji osiedleńczej na wschodnich krańcach Rzeszy, a zwłaszcza w Pruszech Wschodnich (a więc wśród ludności polskiej) oraz rozwoju rolnictwa w celu powetowania sobie prowincji „wydartych“ przez Polskę.

Dr. Med. HELMAN,

ordynujący w chorobach uszu, nosa, gardła i krtani. Ul. Piotrkowska nr. 68. Telefon 12-20, powrócił i wznowił przyjęcia w godzinach od 10-12 w południe i od 5-7 wiecz.

Mąż zaufania Mussoliniego. Sekretarz nadworny Grandi (w karykaturze) przybył do Genewy i porozumiewał się z Briandem, Chamberlainem, bułgarskim delegatem a w końcu z Stresemanem w sprawie projektu bałkańskiego Locarna.

Co dziś usłyszymy z głośnicy radjo-aparatu? Program warszawskiej stacji nadawczej.

Poniedziałek, 19-go września.

Warszawa, 1111 m. — 12.00 i 15.00 Komunikaty; 17.20 Odczyt p. t. „Samorząd szkolny” (dział „Pedagogika i wychowanie”) — wygl. dr. Tadeusz Koczyński; 17.45 Nad program, komunikaty; 18.00 Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”; 19.00 Komunikaty PAT; 19.15 Rozmaitości, wygl. p. Ludwik Lawiński; 19.35 XVII-ta lekcja elementarnego kursu języka francuskiego, według podręcznika prof. Lucien Reouquy; 20.00 Komunikat rolniczy; 20.30 Koncert wieczorny, w przerwie biuletyn „Messenger Polonais” w języku francuskim. Koncert kameralny. Wykonawcy: Trio Kmita (Lidia Kmitowa — skrzypce, Morja Pohłowa — forte, i Michał Borzakowski — wiolonczela) oraz Halina Leska (śpiew) i Ludwik Urstein (akomp.). W programie: Mozart: Trio G-dur, op. 16. Mozart: Aria z op. „Tytus”. Aria z op. „Wesele Figara” i Schubert; 22.00 Komunikaty policji, sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT, nad program.

ZJAZD STRAŻY OGNIOWEJ Z POWIATU.

Wczoraj odbył się zjazd konkursowy straży ochotniczych powiatu łódzkiego.

Wszystkie oddziały straży zebrały się o godz. 11 rano w V oddziale Ł. S. O. przy ul. Emilji, poczem nastąpił wymarsz do kościoła św. Stanisława Kostki, na uroczyste nabożeństwo.

O godz. 12 w południe straż z powiatu przedefilowała ul. Piotrkowską przed gmachem starostwa.

Po południu odbyły się ćwiczenia konkursowe w V oddziale Ł. S. O. W ćwiczeniach wzięło udział kilkanaście oddziałów straży miejskich i wiejskich powiatu łódzkiego.

ZE SZKOŁY PLASTYKI I RYTMIKI ZENOBII JANCZEWSKIEJ.

Znana ze swej chlubnej działalności i artystycznego poziomu szkoła plastyki i rytmiki Zenobii Janczewskiej rozpoczęła wykłady plastyki, rytmiki, gimnastyki, techniki i tańca. W tym roku prowadzone będą lekcje teoretyczne oraz orkiestra perkusyjna dla dorosłych i dzieci. Pani Janczewska po zwiedzeniu szeregu szkół w Wiedniu zaprowadziła w swym programie szkolnym zmiany podług najnowszych systemów. Szkoła ma na celu wyrobienie fizyczne, higienę, bystrość orjentacji, umuzykalnienie i estetykę ruchów. Dzieci przyjmowane od 4 lat. Specjalnie opracowany system gimnastyki odciąża jącej (kultura ciała) dla pań mężatek. Wzorem zagranicy komplety dla panów. Zapisy narażenie tylko przy ul. Wólcząńskiej Nr. 63 m. 11 III p. front codziennie od 3 do 4 godz. i od 7 do 8 godz. wieczorem.

FAŁSZYWE BANKNOTY 5-ZŁOTOWE W OBIĘGU.

W obiegu pojawiły się fałszywe bilety państwowe 5-złotowe z datą 25 października 1926 roku. Falszyfikat wykonany jest na papierze odmiennym od papieru biletów państwowych autentycznych, a na stronie odwrotnej zamiast różowych rzucików w masie papieru są różowe kreśki, wykonane w druku. Nadto falszyfikat odznacza się brakiem czystości wykonania, cały rysunek jest jakby rozplynięty.

OTWARCIE WYSTAWY ROLNICZEJ W ŁASKU.

Wczoraj w Łasku nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy rolniczej w obecności ministra Niezabytowskiego, wicewojewody Lewickiego, starosty pow. łask. Walasa i licznie zebranych przedstawicieli organizacji rolniczych.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił minister Niezabytowski i starosta Walas. (u)

Gorączka przedwyborcza w Łodzi. Zawrotne tempo akcji wstępnej na forum wiecowem

Organizacje i związki przed rozegranie walnej batalii.

Dzień wczorajszy upłynął pod znakiem gorączkowo uprawianej agitacji przedwyborczej. Wszystkie prawie organizacje biorące udział w akcji wyborczej poświęciły niedziele, gromadnie odbywającym się na terenie całego miasta wiecom. Jak zresztą było do przewidzenia wiece te nosiły charakter gwałtownych wystąpień na temat tworzenia nowych na przyszłość programów prac. Gorączką agitacyjną opanowani wyborcy, prześcigali się wzajemnie w biegu przedwyborczym. Nie obeszło się w takiej chwili bez incydentów, likwidowanych zresztą, dzięki roztropności ludzi spokojnego temperamentu dość szczęśliwie. Pierwsza ta wiecowa niedziela nasuwała sposobność elementom wyrotowym, które po za demagogią i rozbijaniem jedności wiecowej z niczem konkretnym wystąpić nie mogły.

WIECE.

Już w godzinach rannych w różnych punktach miasta gromadziły się liczne rzesze wyborców przybyłych na wiece organizowane przez wszystkie ugrupowania polityczne i komitety wyborcze. Na wiecach zjawili się również oponenti. Przygotowani uprzednio do roli przez się ode-

granej. Nie też dziwnego, że wiece nie odznaczały się zbyt harmonijną.

ZEBRANIA CHRZ. DEMOKRACJI.

W sali Domu Ludowego przy ul. Przejazd, na Widzewie, Dąbrówce i innych dzielnicach odbyły się wiece i zebrania Chrz. Demokracji.

Ogółem odbyło się 5 wieców i zebrań przy czem na wiecach przemawiali Janwik Adamski, Cyrański, Mruk, Plewiński, Piechotkówna i kilku mówców z Warszawy.

KONFERENCJA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

W sali kina Spółdzielni Pracowników Państwowych przy ul. Sienkiewicza 40 odbyła się konferencja przedwyborcza dla pracowników umysłowych. Przemawiali dr. A. Tomaszewski, M. Wieckowski, M. Lewandowski i Z. Albrecht.

BLOK PRACOWNICZO - ROBOTNICZY.

Wczoraj o godz. 10 min. 30 przed południem odbył się w sali Filharmonii przedwyborczy wiec Bloku Pracowniczo Robotniczego. Po burzliwej dyskusji zebrani postanowili głosować przy wyborach do Rady Miejskiej na listę tegoż Bloku. (r)

Krwawy stygmat wzgardzonych uczuć.

Ponura tragedia miłosna młodej pary wieśniaczej.

Skonfundowany narzeczony mordercą i samobójcą.

Z Piotrkowa donoszą:
Wczoraj cicha wioska Wiesiółka, gm. Łazy, pow. piotrkowskiego, była miejscem krwawej tragedii.

Mieszkaniec Łaz 28-letni Wincenty Wilczyński pokochał bezwzględnie mieszkankę wsi Wiesiółka 19-letnią Helenę Kozioł.

Młodzi po dwuletniej blisko znajomości postanowili się pobrać. Termin ślubu naznaczono na październik.

Wilczyński codziennie niemal odwiedzał narzeczoną. Ostatnio stosunki pomiędzy narzeczonymi naprężyły się do tego stopnia, że młodzi wszczynali między sobą gwałtowne kłótnie.

Podobna kłótnia miała miejsce wczoraj. Następstwem jej było całkowite zerwanie narzeczeństwa, wobec czego Wilczyński opuścił dom, w którym spotkał go tak bolesny zawód, po chwili jednak wrócił prosząc aby Koziołówna zechciała wyjść na chwilę z chaty. Tutaj Wilczyński wydobyl rewolwer i dał w kierunku swej byłej narzeczonej cztery strzały, które pozbawiły Koziołównę życia.

Na podniesiony alarm brał i siostra zamordowanej wybiegła z chaty, a widząc mordercę stojącego nieruchomo z dymiącym jeszcze rewolwerem w dłoni, usiłowała go ująć. W tym momencie Wilczyński ocknawszy się jakoby ze snu, ostrze-

liwując się, zbiegł. Rodzeństwo zamordowanej poczęło ścigać mordercę. Odległość między uciekającym a pogonią stale malała. Zabójca obawiając się ścigającej go zemsty, zatrzymał się i celnym wystrzałem pozbawił się życia. Kula rewolwerowa uderzając w podbródek, rozzerwała usta i rozbiła czaszkę samobójcy.

Przy zwłokach Wilczyńskiego znaleziono listy, treść których świadczy o planowanej od pewnego czasu przez mordercę krwawej zemście.

Ponura ta tragedia miłosna wywołała w całej okolicy przynębiające wrażenie.

Święto oszczędności w Polsce. 31 październik dniem międzynarodowym.

Odbyty w roku 1924 w Medjolanie pierwszy międzynarodowy kongres oszczędnościowy, uchwalil obchodzić dzień 31 października każdego roku, jako międzynarodowy dzień oszczędności.

Po raz pierwszy obchodzono to święto oszczędności w Polsce w roku ubiegłym. Obchód połączony był ze zjazdem instytucyj oszczędnościowych.

W roku bież. święto oszczędności będzie w Polsce dniem agitacji za rozwojem

i pogłębieniem idei oszczędzania. Wydane zostaną okolicznościowe odezwy, rozrzucone będą ulotki, wygłoszone zostanie przemówienie agitacyjne przez radjo.

Oszczędnościowe organizacje wojskowe urządzić zamierzają w dniu tym zjazd celem ustalenia jednolitych zasad ich działalności oraz ewentualnego wyłonienia centrali. Organizacji oszczędnościowych w wojsku jest około 400.

Nowy etap walki z bezrobociem. Zasady udzielania pożyczek subwencyjnych.

W najbliższym czasie w „Monitorze Polskim” zostanie ogłoszone zarządzenie z dnia 8 września 1927 roku ministra pracy i opieki społecznej w porozumieniu z ministrami skarbu, spraw wewnętrznych, przemysłu i handlu i robót publicznych. Zarządzenie to ustala zasady udzielania pożyczek i subwencji na zatrudnienie bezrobotnych, pobierających zapomogi z funduszy państwowych.

Zarządzenie przewiduje udzielanie związkom komunalnym, względnie poszczególnym gminom miejskim oraz organizacjom społecznym w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, nie tylko pożyczek, lecz i subwencji na budowę domów typu ekonomicznego; względnie na rozszerzenie robót, oraz na roboty drogowe, melioracyjne, wodne i związane z wydobyciem surowców.

Subwencje będą udzielane przez Mini-

sterstwo Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z komitetem ministrów, ustanowionym do akcji łagodzenia bezrobocia. Podania o subwencję winny być wno-

szone do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z zachowaniem wszystkich tych przepisów, które obowiązują przy wnoszeniu podań do wojewodów, o pożyczki na zatrudnienie bezrobotnych.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1909.

Dziś winni się zgłosić do rejestracji w lokalu biura wojskowo-policyjnego przy ulicy Traugutta 10 punktualnie o godz. 8 rano mężczyźni rocznika 1909, zamieszkali w obrębie I komisariatu policji o nazwiskach na listy początkowe Sz, T, U, W, Z, Ż oraz mężczyźni, zamieszkali w obrębie VII komisariatu policji o nazwiskach na listy R, S, Sz, T, U.

Jutro zaś zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1909, zamieszkali w obrębie II komisariatu policji o nazwiskach na listy A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K, L, Ł, M, N oraz mężczyźni zamieszkali w obrębie VII komisariatu policji o nazwiskach na listy Święto oszczędności ul

ROZBICIE GŁOSÓW POLSKICH GODZI W INTERESY NASZEGO MIASTA — GODZI W INTERESY JEGO MIESZKAŃCÓW.

POLSKI WYBORCZY KOMITET GOSPODARCZY
PIOTRKOWSKA 104, TEL. 1-23.

UDZIELA WSZELKICH INFORMACYJ W SPRAWIE WYBORÓW
CODZIENNIE OD 6 DO 8 WIECZOREM.

